GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunátória.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 90. **Brasiovu 4 Decembre 22 Novembre** **1869.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 3 Decembre.

Ne a dorutu pana in aduncului sufletului, candu amu cititu respunsele ministriloru la interpelatiunile d. dep. A. Romanu in caus'a victimeloru celoru 300 romani tofaleni; si dorerea ne e cu atatu mai mare, cu catu cà din acele respunse, nu numai noi, dar' si chiaru scriitori ecuitabili maghiari deducu, ca ur'a nationale imbraciosiata cu aperarea intereseloru aristocratice e motorulu tractarei si sorgintea fapteloru si in caus'a tofaleniloru. Unde este batujocuritu principiulu egalitatii, mai multu, decatu acolo, unde se facu alegeri de persóne si de nationalitate, si unde se canta tóta ocasiunea a stórce si din cele mai umanitarie si mai compatimitórie simtiemente, totu numai pretieste de a invinui, de a prepune lealitatea si de a calumnià patriotismulu celu adeveratu, spre a affá o perdea, sub care se-si escuse inaintea lumei tractarea si nepasarea de victimele intereseloru unuia din sirulu celoru dela potere. Guvernulu n'a affatu de lipsa a pune la cale mesure, cá cei scosi in drumu in timpu spre érna se nu cada prada elementeloru. Nu cumva din causa, cá esposesionatii se fia siliti a contractá cu br. Apor, cá se se lapede de proprietatea avuta si se faca pe Apor proprietariu pe mosi'a loru, ér' ei se i remana sierbitori? Ba nu, ca-ce tofalenii au capatatu bani. Dar', déca nu capatá, cum s'ar fi escusatu nepasarea celoru dela potere?!

Dar' se vorbimu cu gur'a unui corespondinte omenosu din Pest'a 25 Nov. in „M. Polg." despre aceste respunse, care intre altele scrie: Ministriulu de interne Rajner a propusu pré pre scurtu decursulu procesului, se intielege de sene, ca cu retacerile de lipsa d. e. despre mandatulu celu neomenosu alu dulaului, care a amenintiatu cu focu si deardere pre nenorocitii, déca nu se voru duce in 24 óre din drumu. „Dv. acolo sciti mai bine decursulu decatu eu aici si lu puteti mai bine si refrange." Vorbindu despre celea dise de ministru, ca nu intielege, cum cei aruncati in drumu locuiescu diu'a in corturi si nóptea dormu in casele loru, ca-ce casele suntu golite de tóte mobilele si de paturi si apoi totusi se fia siliti preste di a locui in corturi? Cu atatu mai pucinu se póte acesta intielege din descoperirea ministrului de justitia, cumca nu s'au lasatu fora coperisiu, fiinduca le este concesa din gratia se locuiésca preste érna in case. „In adeveru nefericiti suntu ministrii: ei nu -si contradicu numai siesi, ci si altora."

In respunsulu lui Rajner catra fine se lua aeru de barbatu de statu, candu dintre multele date pomenite, care inse affá cu scopu a le retacé, impartasiesce unulu camerei si acesta e: „Cumca intre esposesionati (ho! ho! kidobodtak) s'au impartitu 200 napoleondori, din cari au venitu pe persóna (hol az exja arithmetikája? Csak családonként tolik, adica unde o computulu Ecs. Sale? Numai pe familia se vine atata) cate 70 fl. in numele unui regimu strainu si, fiinduca dupa constelatiunile nóstre europene (apasatu) asta e imposibile, s'a ordinatu incuisitiunea." Atata si nu mai multu e ponosit'a colorare a fetului de barbatu de statu, care i concedea a prognostică agitatiune romana? Incuisitiune! Si pentruce? Ca-ci dóra a ajutorá pe cei lipsiti e detori'a fiacaruia (ceea ce documentéza consemnatiunile foiloru despre indurarea daruitoriloru), dar' e indoita obligatiune pentru membrii aceleasi natiuni. Cumca nu s'au publicatu prin redactiunea lui „Buda-Pesti-Közl." ofertele, asta inca nu e destulu temeiu pentru ecsecutiune. Ori dóra guvernulu maghiaru privesce bunefacerea de infamia si pentru acesa scóciorese si cercetéza, care e cu limb'a procleta? Ori dóra oprese dreptulu internationalu, cá regimele se aline miseri'a supusiloru straini? Istori'a acestoru napoleondori investigabili e cá si cas'a badii Bernátu Gazsi, cea cu dóue caturi, care s'a diditu dintr'o caramida cu o piscatura de tientiariu."

Aceste le citimu in „M. P." Nr. 141 esite din anima necorupta in simtiulu de umanitate si ecuitabilitate. —

Aparatoriulu intereseloru aristocratice si ale politicei eschisivu maghiare, marele adurmecatoriu de visuri si fabricatoriu de agitatiuni si de Daco-Romania „K. K." vorbesce pro domo sua despre respunsurile min. publice, inse si acele trase pe calapodulu propriu, éca i judecat'a: „Respunsulu a fostu otaritu si adecuatu, din acela s'a vediutu, cumca datele d. A. Romanu suntu false (!), cumca min. de interne, catu numai a pututu (?!), a confaptuitu (!) cá sórtea gelerilioru, cari prin buitogatarea de advocatu se au bagatu in nevoia, se li se inlesnésca (!) fara cá se se impedece cursulu administratiunei justitiei; dar' si acesa s'a constatatu, cumca pe nenorocitii tofaleni si acuma ii buitogatéza si ii agitéza inca si cu daruri banesci, caroru daruri banesci le dau sorginte suspecta chiaru agitatorii. —

A. Romanu n'a avutu curagiu a ascultá respunsulu pana in capatu si s'a departatu din sala, si candu ar' fi pututu in sensulu ordinei casei se se dechiare nu s'a affatu nicairi, unii din stang'a estrema provocanduse la cavaleréscad'a min. de interne au urgitatu, cá A. Romanu se se dechiare de alta data, dar' candu min. a constatatu, ca asta a vrutu se faca, dar' A. Romanu de odata s'a departatu, atunci si ómenii din stang'a estrema au amutitu si cas'a a luatu spre scientia respunsulu ministrului. etc.

Din abundanti'a animei vorbesce pun'a si din fructe se cunósce pomulu. Corbu la corbu nu scóte ochii. Apoi in altu articolu tiene de reu pe „M. Polg.", pentruca si a deschisu colónele acestei cause, aruncandui, ca agitéza in contra intereseloru si in contra legiloru maghiare si inca cu agitari de nationalitate, indreptate in contra natiunei maghiare, din lipsa de politica, dice, ca au fostu instrumentu fara voia in manile altora si asia a facutu pasi smintiti de o nematuritate politica si nici acum nu vré a se intórce dela calea cea daunatiósa intereseloru natiunei.

Noi cu recunosciintia si cu deplina apretiare intempinamu cele scrise de „M. Polg.", cari dovedescu o maturitate politica cu prospecte de a indreptá cele ce le derima politic'a lui „K. K." —

— (Lumea honvediloru.) „Dela 1848/9 astadi vediù orasiulu nostru antaia data corpu de honvedu", scrie in „K. K." unu corespondinte din Turd'a 15 Nov., cá cum ar' dori, cá se se mai intórca anulu 1848/9 cu honvedii de atunci. Adica se impartira aparatorii de patria din despartiementulu ecsercitatu in Clusiu pentru instruirea in mai multe parti din Ardélu, din cari au venitu si pentru Turd'a unulu, si magistratulu orasiului dimpreuna cu oficialii comitatului si cu mai multi orasiani grabira pe intrecute a ii primi, si sosindu le facura 2 banchete de cate 180 de fetiori cu toaste de totu feliulu; apoi a 2-a di petrecura despartiementele, care mergea catra M. Osiorheiu si catra Brasiovu intonandu imnulu maghiaru. Corespondintele inchia, ca diu'a acésta de bucuria nu o voru uitá asia lesne, pentruca a vediutu realisata voinți'a cea mai dorita a natiunei. Intocma si inca cu mai mare eclatu fù primitu despartiamentulu ce merse la Alb'a Iulia de catra prectimea si cetatienimea de acolo, cu flamuri, banchete si descarcari de pive. In 24 sosira si in Sibiiu honvedii destinati pentru ecsercitarea Sibiieniloru si a Brasioveniloru si magistratulu ii onorà cu diurnele pe 3 dile gratis. In Reginu inca merse altu despartiementu si petutindenea, unde se afla comandele cercuali. —

Pentru batalionulu alu 27-lea au sositu asemenea despartiamentu in M. Osiorheiu, unde fura primiti cu eclatu si cu aducere aminte de glorificarea lui Bem. — Deci voru incepe ecsercitiale aparatoriloru de patria preste totu, cá fiacare cive se scia manuá arm'a, care o va avé la umerulu seu pentru apararea patriei si a pacei publice. — Candu archiducele Iosifu fù primitu in 7 sér'a in Clusiu cu conductu de tortie, Inalt. Sa la cuventarea lui Finály respunse in limb'a maghiara, ca cá unguru si honvedu -si va implini misiunea incredintiata de Mai. Sa — ; si „cá fiiu alu marei natiuni maghiare" in timpu de pace va conlucrá la fericirea patriei maghiare, ér' — prorumpendu resbelu, cá aparatoriu de patria va fi in fruntea luptei gat'a a mori. — Candu Ecs. Sa d. comisariu r., ei presentà tóte corporatiunile mestecate, asecurandulu de calduróse simtieminte ale intregei poporatiuni fara osebire de nationalitate pentru Inalti'a Sa, archiducele in respunsu dise, ca are grea misiune si recomandá concordi'a si buna intielegerea. — Honvedii acum facu parte din armat'a imperatésca si e supusa comandei supreme, cá si armat'a, cum e acésta si in Prusi'a. Reminiscentiele dela 1848/9 suntu acum in timpu de pace chiaru ecsagerate —, ca-ce comand'a preste honvedi e in man'a chefului armatei, a imperatului si regelui, comand'a inse in limb'a maghiara va da preste mari dificultati. —

— Tocma sosira adi in 2 Dec. vr'o 28 aparatori instructori si aici in Brasiovu si fura intempinati cu band'a militaria din partea garnisónei c. r. si de o multime de poporu. — Ér' casin'a maghiara se incordà din resputeri a le face unu aeru impuitoriu si séra le dede unu banchetu, la care luà parte si tóta oficirimea c. r., si intr'unu toastu se esprese parere de reu, ca romanii nu se afla representati la mésa. — Se afla si 9 romani intre instructorii cestionati. — Magistratulu a daruitu 100 fl. pentru aparatori. —

Din campulu resbelului

Chiaru „Wiener Ztg." aduce unu reportu despre operatiunile armatei, in care dice, ca lupt'a in contra dusmanului acestui „barbaru si bestialu" in timpulu de acum si pe terimulu de acolo numai cu fórte mari sacrificia se mai póte continuá, pentruca insurgentii afla ocasiune de a se retrage la adapostu. Si acum au de a suferí multu trupele, dar' apoi in midiuloculu ernei. Comandantulu Auersperg crede, ca pana candu va intrá altu timpu mai favorabile se se tiermurésca a aparà locurile tiermurene de ocuparea prin insurgenti. Case de blocade se au facutu trei si armat'a s'a retrasu la porturi.

Din ariergarda mai cadiù in retragere locotenentulu Storich si Schranzhoffer cá raniti si 14 fetiori remasera morti si 7 raniti, ér' unii disparuti. Din reg. „Franz Carl" unu fetioru mortu, 3 raniti,

Acum se crede, ca gen. br. Rodich, care chiamatu merse la Vien'a, va primí comand'a in Dalmati'a. Gen. Auersperg, Fink si Wagner au primitu ordine a merge la Triest'a pentru a dá reportu. Rescól'a din Dalmati'a o devenitu si obiectu pertractariloru diplomatice intre marile puteri. In granitî'a militaria ferbe si agitatiunile crescu. Opositiunea in diet'a Ungariei pretinde rechiamarea a casa a regimenteloru unguresci din Dalmati'a; nationalitatile suntu fórte nemultiumite si amarite din cau'a ignorarei si a tractarei preste umeru si fara nici o privintia; nici o clasa de ómeni nu se afla multiumita, si toti astépta cá lucrurile se iè alta facia prin iniciativ'a monarchului. —

Dela diet'a Ungariei.
Interpelatiunea in caus'a Tofaleniloru.

In sied. din **22** Nov. 1869. (Cap. din Nr. tr.)

INTERPELATIUNE

catra ministrulu de justitia.

Considerandu, ca procesele urbariali intentate de br. Carolu Apor, — in urm'a doctrinei sale famóse, ratecite si periculóse, cunoscuta sub numele de „haereditas siculica“ si in urm'a aplicarei false a patentei imperatesci dto. 21 Iuniu 1854 relativa la Transilvani'a, — in contra mai multoru iobagi din teritoriulu secuiescu, nu au fostu decise in intielesulu §§ 3 si 18 ai patentei memorate, nici dupa procedur'a determinata in § 86, ci in contra legei, dupa § 20, cá si cum improcesnatii ar' fi fostu arendasi séu contractualisti, si ca acelo procese nu s'au decisu in favorulu actorelui pre calea ordinaria a legei, nici prin tribunale constitutionali, ci prin tribunale delegate de Schmerling si Nádasdy-Reichenstein spre ruin'a totale a respectiviloru: anume intrega comun'a Tofauleului, prin esposesiunarea sa totale, devení la sapa de lemnu si asemene sórte astepta in curendu si pre locuitorii din Csikfalva si Tatárfalva;

considerandu mai de parte, ca dupa mintea sanetósa, dupa conceptulu dreptului si alu justitiei eterne, ordinatiunea emisa prin ministrulu de justitia in 11 Aprile si 12 Augustu 1868 are a se estinde cu asemene putere preste toti iobagii din teritoriulu secuiescu;

intrebu cu totu respectulu pre dlu ministru de justitia, déca este aplecatu a dispune, cá ordinatiunile sale proprie dto. 11 Aprile si 12 Aug. 1868 se se estinda asupra tuturoru proceseloru urbariali de pre teritoriulu secuiescu, fia decise, fia in decurgere, si respective cá aceste procese se se reasume?

Presentatu prin
Alecsandru Romanu,
deputatu alu cercului electoralu de Ceic'a in comit. Biharici.

Presiedintele: Se va comunicá ministrului de justitia.

Alecsandru Romanu: Amu inca una interpelatiune (sgomotu. Se audimu!). Déca atare tienutu devine preda elementeloru naturei, guvernulu dispune numai décatu, cá dandu mana de ajutoriu, se aline reulu si calamitatea; elu este detoriu a face acést'a cu atatu mai vertosu atunci candu, cá in casulu de facia, calamitatea nu este produsa prin elementele naturei, ci in urm'a relei administratiuni a justitiei. Me miru dara, ca la telegramulu, — care fiindu de notorietate publica, este de prisosu a-lu memorá, — adresatu prin 300 de locuitori esposesionati din Tofaleu comisariului regescu din Transilvani'a, acest'a respunse, ca „elu nu póte dispune, pentru ca puterea este la ministeriu.“ Nu se póte sci, care este cerculu de activitate alu acestui comisariu regescu in Transilvani'a; se pare, ca tóta activitatea lui este fórte misteriósa, ca-ci nu se póte audi nimica despre dens'a; terminulu activitatii sale inca chiaru asia de puginu se póte prognostic'á cá si espirarea misiunei comisariului regescu in comitatulu de Hevesiu. Dreptu, ca spre alinarea sortii aceloru nenorociti, cá filantropu, a daruitu si elu 20—25 de florenti, intrebu inse pre onorabilulu ministeriu, ca, dupace in telegramulu datatu dela 10 Octobre se dice: „de optu dile suntemu scosi la drumulu tierei“, si dupa ce deregatorî'a politica a demandatu aceloru nefericiti cá se parasésca chiaru si drumulu, amenintiandui, ca li se voru arde sdrentiele, intrebu, dicu, ce'a facutu dela 10 Octobre incóce guvernulu in favorulu aceloru miseri, miseri intr'adeveru, aceea ce apare si din impregiurarea, ca baronulu Apor a astepatatu timpulu, candu locuitorii si-au fostu caratu a casa tóta recólt'a anului, si numai atunci i atacá cu ecsecutarea si lasá a li se licitá nu numai tóta averea, ci fia disu cu respectulu, chiaru si gunoiulu (adunatu pentru ingrasiarea pamentului).

Mi permitu dara a adresá ministeriului de interne urmatóri'a interpelatiune (oratorulu cetesce precum urmёza):

INTERPELATIUNE

catra ministriulu de interne.

Considerandu, ca este de notorietate publica, cumca intrёga comun'a Tofaleului fù esposesiunata in favorulu baronului Carolu Apor, presidiulte alu tablei regesci in Transilvani'a, si ca 300 de cetatieni remasera nu numai fara avere, ci si fara acoperementu in timpu de érna;

considerandu, ca mai multi dintre acesti nefericiti, cari stau dela 2 Octobre sub cerulu liberu si langa drumulu tierei, au moritu in urm'a misorei;

Rogu cu totu respectulu pre dlu ministru de interne se binevoiésca a-mi dá lamurire, cum s'a potutu intemplá, ca de atat'a timpu incóce ministeriulu de interne n'a facutu vr'o dispusetiune nici pentru a provedé pre acei nefericiti, nici pentru a i pune sub acoperementu?

Presentata prin
Alecsandru Romanu,
deputatu alu cercului electoralu de Ceic'a in comit. Biharici.

„Fed.“

Respunsele ministriloru. (Capetu.)

Dupa ministrulu Rajner respunse ministrulu de justitia Baltasar Horváth asia: In accesti causa dep. Romanu m'au interpelatu si pe mine; din parte-mi voiu dara a mi dá deslusirea, cumca indata ce -mi venî la cunoscintia intemplarea, amu intrebatu pe presiedintele tablei regesci din M.-Osiorheiu, déca nu s'ar puté amaná ecsecutiunea sentintiei, intarite si de suprem'a curte judecatorésca, pana in primavér'a viitória. Br. Apor dechiara la acésta, ca e gata a concede amanarea ecsecutiunei si a lasá esposesionatiloru posesiunea loru gratis, pana in primavér'a viitória. Prin urmare nu e nici catu de pucinu de temutu, cumca respectivii trebuie se remana preste érna fara coperisiu. D. interpelante mi a mai pusu intrebarea, déca n'asiu fi aplecatu a dá ordinatiunei, care o emisemu in Martiu si Augustu 1868 in caus'a ereditatii secuilor, putere retro activa, la procesele resolvite: la acésta nu potu nici decatu respunde decatu cu **nu**, pentruca déca legile si ordinatiunile ar' primí putere retroactiva, ar' trebui se se nasca unu chaosu nepreclaculatu pe intregulu terenu de dreptu (aplause vii). (Candu e vorb'a de interesulu aristocratiloru, atunci tóte suntu posibile, asta e cumpan'a dreptatii si a égalitatii. r.)

Conformu cu ordinea lucrariloru interpelantele avea acum dreptu a se dechiará asupra primitului respunsu, inse ne aflandose de facia, presiedintele propune intrebarea de votisare, déca cas'a primesce respunsulu ministriloru spre cunoscintia ori nu. Tóta camer'a se rédica, numai stang'a estrema siede. Irányi vrendu se vorbésca se opresce de presiedinte cu cuventu, ca numai interpelantele are dreptu se vorbésca, si stang'a cadiú in iritatiune; atunci Babesiu strига „csak rajta“, numai pe ei. Presiedintele Somsich replica, ca nu e ertatu nimenui a intrebuintiá amenintiari si chiama pe Babesiu la ordine. Babesiu se scóla, maioritatea inse nu lu lasa se vina la vorba, elu se provóca la dreptulu de oserbatiune personala si cu intrevenirea presiedintelui veni la cuventu. Elu dice, ca n'a avutu intentiune de a amenintia. Interpelantele nu e de facia si totusi elu ar' avé dreptulu se se dechiare. Camer'a ar' fi trebuitu se suspinda votisarea pana candu ar' fi de facia Romanu. — Madarász apara pe Babesiu. Zsedényi da dreptulu presiedintelui, Irányi vrea se salveze dreptulu absintelui dep. Romanu de a se dechiará asupra interpelatiuni din punctu de vedere, cá ministrii potu respunde candu vreu, dar' deputatulu respectivu nu póte sci, candu va urma respunsulu.

Ministrulu Rajner dice, cumca, candu a venitu in siedintia, ar' fi intrebatu, déca se alla Romanu de facia. Respunsulu a fostu afirmativu (din drépt'a si din stang'a strigari, ca la inceputu ar' fi fostu de facia) si pentru acéea nu s'a indoitu a respunde acum la interpelatiune.

Presiedintele intrёba camer'a, déca vrea se tréca la ordinea dilei si primí din tóte partile respunsuri cu dá, Borlea si Berzenczey totu voru se vorbésca, inse cas'a decide, cá se li se iè cuventulu si asia se fini intermedinlu acesta, care caracterisёza atatu de espresu farisaismulu si publicanismulu din timpulu de facia. —

Se mai luá inainte a 3-a cetire a legei despre responsabilitatea judecatoriloru precum si despre bugetulu min. creatu si alegeri de comisiuni. Justh face propunere cá cas'a se aléga o comisiune de 7 pentru pertractarea si ecsaminarea computeloru despre veniturile si spesele anului 1877 si incheiarea socoteleloru pe 1868 cu privire la conclusulu dietei din 2 Martiu 1867, pentrucá se reporteze dietei. Ghiczy face alta propunere, cá comisiunea finantiaria se primésca insarcinare a reporta catu mai curendu despre formarea catu mai curundu a curtei supreme de ratiuni, carei se se incredintieze socotelele spre cercetare, si min. Lonyay primesce se vina la pertractare aceste dóue propuneri catu mai curundu. —

Mai adaugemu, ca in acésta siedintia c. Ferd. Zichy interpelá inainte de respunsulu ministriloru, ca ce dispusetiuni vre a pune guvernulu la cale facia cu resbelulu dalmatinu, cá se nu se amenintie interesele nóstre publice politice.

Vukovics intrёba pe min. de aperarea tierei, pentruce s'au trimisu regimentele unguresci in contra insurgentiloru dalmatini si déca s'au facutu pasi ale rechiama? Vre ministru a descoperí camerei causele, pentru cari regimentele straine remanu in tiér'a acésta, si cele unguresci potrecu in tieri straine?

Miletics interpelá, déca s'a intemplatu cu scirea min. ung., de s'a plenipotentiatu min. de resbelu comunu br. Kuhn a pune in lucrare mesurele din Dalmati'a si comandantiloru de acolo li s'a concesu potestatea judiciaria si administrativa? Totu odata interpelёza pe min. de cultu, cá pe temeiulu carei legi s'a desfacutu congresulu serbescu din Carlovicz in 1 Iuliu a. c. si de ce nu s'a conchiamatu in 15 Octobre? Scie min., ca prin resolutiune pre inalta capatá patriarchulu dreptu a desface dupa placu congresulu si a ordiná nóue alegeri si vre a conchiamá congresulu fara amanare? Interpelatiunile se dau ministriloru si Miletics aduce 2 proiecte de conclusu, unulu pentru rechiamarea regim. ung. din Dalmati'a, altulu pentru punerea in ecsecutiune a legiloru, ce pretendu introducerea constitutionalismului in tierile dincolo de Lait'a, pentruca nemultiumirea popóreloru de acolo é dovada, ca nu s'a aplicatu legea de impacare. Se voru tipari si impartí. —

In sied. din **26**. Simonyi se invoiesce cá fiacare partita se fia representata in comisiunea pentru banca, dupa ce Ghiczy nu vrú a primí alegerea din causa, ca opusetiunea nu o representata bine.

Babesiu -si arata dorinti'a, cá nationalitatile nemaghiare inca se fia representate in comisiunea pentru banca, pentruca ele facu $^2/_3$ din locuitorii tierei. Dar' Mariássy (stangaciu) protestéza in contra afirmarei d. Babesiu, dicundu, ca in camer'a Ungariei nu se afla representanti de nationalitati, pentruca toti dep. representa numai natiunea maghiara! N'are idea de ecsistinti'a altoru drepturi nationali, decatu de cele maghiare!

Alecsandru Mocioni apera afirmatiunea d. Babesiu, elu nu recunósce, ca in camer'a acésta ar' fi numai representanti de natiune maghiara, numai dice, ca acésta cestiune e cu multu mai mare decatu se se póta tracta pe atinse numai, cu tóte acestе, dupa ce Berzenczey mai face unu ridiculu din $^2/_3$ parti ale tierei, dicundu, ca déca celelalte nationalitati suntu atatu de numeróse, de ce nu facu ele maioritatea in dieta, se trece la ordinea dilei. Cine nu vede sofismele? Eli cu alegeri privilegiate si milióne de corruptiuni; si celelalte nationalitati sterse din condic'a legiloru, cá cum n'ar mai nici ecsistá, apoi romanii ardeleni incarcati si cu censulu de 8 fl. 40 cr.! Óre de care parte e ridicululu celu adeveratu?! — In fine se votéza conventiunea telegrafica inchiata cu Germani'a. —

Cuventulu de trona alu Domnitoriului Romaniei.

(Capetu.)

Guvernulu Meu v'a infacisiatu in sesiunea ordinaria unu proiectu de lege in vederе de a asecurá judecieloru o mai mare descentralisare administrativa. Suntu in dreptu a crede, ca dvóstra veti binevoi a supune acestu proiectu unei consciintióse si grabnice cercetari, pentru cá, inca in sesiunea acést'a, judeciele se aiba a ve datorá o mai intinsa independintia in administrarea interesеloru loru locale.

Acésta lege ar' remané inse fara efectu, dd. senatori si dd. deputati, déca totu odata dv. nu re veti ocupá si cu realisarea autoritatiei morale a pri-

marilorŭ comuneloru rurale. Nu scapati din vedere, ve rogu, ca legile votate de dv. se aplica in tiéra prin acesti primari, in cualitate de agenti ai puterei esecutive; si ca prin urmare este si de unu interesu municipalu si de unu interesu generalu cá acesti magistrati se fia insestrati cu capacitatea cerutata pentru a puté intielege si aplicá legile tierei. Un'a din conditiunile de capetenia pentru **indreptarea** primarilorŭ rurale este de a le redicá catu mai curendu functiunea de agenti fiscali.

Legea **tocmeliloru agricole**, prin esperientia s'a doveditu, ca lasa inca multu de doritu. Ea nu este in stare a asecurá agriculturei acea rapede si deplina indestulare a interesseloru sale, fara de care lucrulu campului nu póte propasi. Guvernulu meu ve va presentá modificatiunile, pe care le socotesce de neaperate, spre a face cá acésta lege se corespunda la marele seu scopu.

Legea **politiei rurale** a inceputu a-si dovedi salutarele sale efecte. O mai buna politia s'a introdusu in comunele rurale si numerulu delictoloru campesci s'a impucinatu intr'unu chipu simtitoriu. Acésta legiuire prevede in fiacare judeciu staторnicirea unei **casse de asecurare in contra bólei vitelorŭ**. Esperienti'a a doveditu, ca judeciele nu suntu in stare de a creá aceste stabilimente, si ca chiaru déca acestea s'ar intemeiá, ele, prin micele loru midiulóce, n'ar fi in stare a respunde la intentiunea legiuitorului.

Trebuie dara cá representatiunea nationala se se ocupe cu adoptarea unui midiulocu mai nemeritu, pentru a feri clasele muncitórie de marele pagube ale epizootiei.

Guvernulu Meu ve va presentá unu proiectu de lege pentru fondarea unei casse de asecurare generala a vitelorŭ.

Dela 1 Aprile trecutu **postele straine** -si au luatu sfersitu in Romani'a. Conventiunile inchaiate intre guvernulu Meu si intre monarchi'a austro-ungara si intre Germani'a de nordu, suntu astadi puse in intrég'a loru lucrare; in curendu aceste acte internationale se voru imulti printr'o conventiune inchiaiata cu imperiulu Rusiei.

Postele nóstre, incredintiate in maine romane, **functioneza bine!** In compatatiune cu veniturile anului trecutu, postele infacisiéza in anulu 1869 unu sporu de aprópe unu milionu, candu cheltuielile suntu mai aceleiasi ca din timpu candu nu aveamu decatu unu servitiu postalu interioru.

Art. 54 si 55 din **legea rurala**, din deosebite impregiurari, au fostu remasu pana acum ne puse in lucrare. Guvernulu Meu a luatu tóte mesurile pentru cá, cu aprobatiunea dvóstra, insurateii si celelalte categorii de sateni, provediuti prin articélele de mai susu citate, se fia pusi pe mosiile statului in stapanirea particeleloru de pamentu, ce le suntu acordate prin lege.

Guvernulu Meu -si pune tóte silintiele de a ardicá pe fiacare di justiti'a la acelu gradu, de unde ea se inspire increderea in intru, consideratiune in afara. Curtea de casatiune, redobandindu-si autoritatea sa morala, si asigurata prin respectarea legei inamovibilitatii sale, este pusa in positiune de a-si implini cu eficacitate lucrarile marei sale misiuni. Unu proiectu de lege, depusu pe biuroulu adunarei, relativu la distributiunea causeloru intre ambele sectiuni, este de natura a inlesni fórte multu lucrarile fiacarcia. Se iau mesurile cele mai practice pentrucá legile cele noue, mai alesu procedur'a civila si legea organisarei judecatoresci, pucinu aplicate séu reu intielese in unile localitati, se se aplice in tóte partile loru; ca-ci garanti'a ce presenta o lege resulta numai din esact'a sa aplicare.

Proiectulu de lege, depusu la adunare, privitoriu la inamovibilitatea curtiloru de apelu, este de natura a garantá independinti'a magistraturei, a o asigurá contra fluctuatiuniloru si pasiuniloru politice, si a pune astfelu in conditiuni de a puté atinge cu succesu marele seu scopu. Guvernulu Meu, ve va mai presenta si alte proiecte de legi speciale, prin care se modifice séu se complecta unele parti din legile nóstre civile séu penale.

In privirea lucrariloru publice amu multiumirea de a constatá, ca lini'a ferata dela Bucuresci la Giurgiu a inceputu a functioná dupa dorinti'a esprimata de corpurile legiuitórie, adica, prin midiulócele proprii ale statului.

Lini'a Sucév'a-Romanu, impreuna cu ramur'a Iasi, in lungime de 175 chilometri, va fi data circulatiei inainte de finitulu anului.

Lucrarile dupa celelalte linii se ocsecuta cu mare activitate, si se spera a se mai dá circulatiunei, in cursulu anului viitoriu, liniile Bucuresci-Galati, Bucuresci-Pitesci, Romanu-Galati si rumur'a Berladu, in lungime totala de 634 chilometri.

Pentru lucrarile ordinarie de poduri si sosiele, guvernulu -si a pusu tóte silintiele spre a ocsecutá pe cele mai urgente, in limitele creditéloru acordate.

Intre altele, 19 poduri de feru s'au terminatu si intre care celu dela Buzeu este de o lungime de 530 metri: prin acést'a comunicatiunile au dobanditu o mare imbunatatire in mai multe puncte dificile.

Lucrarile de drumuri judeciene au datu in anulu acest'a resultate si mai multumitórie decatu in anulu espiratu. S'a constatatu si unu insemnatu progresu in modulu ocsecutarei, si astadi locuitorii suntu pusi in positiune de a apretiá resultatele bine facatorie ale legei.

Instructiunea profesionala nu a fostu negligiata, ci s'a cautatu a i se dá tóta impulsiunea, pe catu midiulócele au permisu.

Prin numerósele concursuri si espositiuni, guvernulu a pututu desteptá si constatá o insemnata emulatiune intre agricultori ce intra pe calea imbunatatiriloru.

DD. senatori si dd. deputati, v'amu espusu situatiunea generala a tierei. Ordinea interióra este asecurata prin consolidarea dinastiei. Europ'a ne pórta astadi unu viu interesu. Se ne unimu dar', cu totii, spre a dovedí, ca suntemu unu poporu demnu de acésta bunavointia, unu poporu care are consciinti'a misiunei civilisatrice, ce i este incredintiata la gurele Dunarei. Pentru indeplinirea acéstei frumóse misiuni, se inlaturamu luptele de partitu. Se ne petrundemu de spiritulu stramosiloru nostri, cari, de cate ori s'a atinsu de binele tierei, au fostu strinsu uniti in cugetare si in vointia.

Dvóstra, representantii fideli ai acolorasi simtieminte, nu me indoiescu, ca veti dá totu concursulu guvernului meu, spre a puté astfelu, cu totii, satisface legitimele trebuintie si aspiratiuni ale Romaniei.

Dumnedieu dar' se bine cuvintieze lucrarile dvóstre.

CAROLU.

Presiedintele consiliului ministriloru si ministru lucrariloru publice, Dimitrie Ghica.
Ministru de interne si ad interim la afacerile straine, M. Cogalniceanu.
Ministrulu finantieloru, Al. G. Golescu.
Ministrulu justitiei, B. Boieresc u.
Ministrulu cultelorŭ si instructiunei publice, Al. Cretiescu.
Ministrulu de resbelu, G. Manu.
Nr. 1614, 15 Nov. 1869. Bucuresci. „Mon."

Cronica esterna.

ROMANI'A. In diu'a sosirei Altetieloru Sale sér'a in representatiunea teatrale aparendu si Domn'a Elisabet'a cu diadem'a daruita cá presentu de catra comun'a Bucurescilorŭ, fura salutati de catra auditori cu entusiasmu. Se scrie, ca Dómn'a invatia romanesce cu mare zelu si a daruitu 10 mii franci in aducerea aminte a dilei de 12/24 Nov., a primirei in capitale, interesele carora se se imparta la 8 fete paupere, 4 din Bucuresci, 4 din Iasi. —

In siedinti'a de eri, 18 Novembre, senatulu, dupa comunicatele ordinarie ale dilei — intre care acordarea catorva concedie — a procesu la alegerea a doi membrii, cari se asiste la comitetulu de vendiarea bunuriloru statului, operatiune remasa din siedinti'a precedinte, si se alegu dnii colonelu Locusténeu si Costinu Varnavu. Cá delegata, care se supravegheze din parte'i operatiunile casei de depuneri si consemnatiuni, senatulu alege pe dlu Nicolae Niculescu, ér' cá delegatu, care se asiste la tragerea la sorti a obligatiuniloru rurale, se alege dlu Ioane Costescu.

Dupa acea se procede la alegerea comisiunei de petitiuni, compusa de 7 membri. —

Unu telegramu din 2 Dec. ne anuncia, ca camer'a s'a constituitu. Gr. Bals e presiedinte, gen. Florescu, Vernescu si Papadopulo Calimachi vicepresiedinti. —

— **Senatulu.** In siedinti'a de Sambat'a trecuta senatulu a realesu de presiedinte pe d. Plagino, de vice-presiedinti a realesu pe d. Costa-Foru si pe d. Teodoru Veisa. —

— **Camer'a deputatiloru.** Camer'a, in siedinti'a de inainte, a alesu comisiunea pentru verificarea noueloru alegeri. Dupa propunerea dlui Lahovari, sustienuta de d. Eraclidi si Bosianu, a amanatu alegerea biuroului pana Joi, pe motivu, ca mare parte din deputatii de preste Milcovu nu au sositu inca, camer'a apoi a luatu otarire de a merge in corpore se felicite pe Domnu si Dómna, Mercuri, la 1 óra dupa amédi. Siedintia publica Joi. —

— In 18 Nov. st. v. d. Zukici, nouluagentu alu Serbiei, -si dede Domnitoriului acreditivele de agentu pe langa cabinetulu Romaniei esprimendu dorinti'a Serbiei de a vedé legate una de alta relatiunile amicabile intre natiunea romana si serba. Domnitoriulu asemenea accentuá acésta amicitia ce esiste intre ambele tieri. —

— In tóta tiér'a a fostu diu'a de 12/24 Novembre di de serbatória pentru onorarea casatoriei AA. Sale. In Botosiani, scrie „Cur.", ca sér'a dupa iluminatiunea teatrului nationalu din acestu orasiu a datu o representatiune de gala. Dómn'a Fani Tardini si d. A. Vladicescu, directorii teatrului si-au datu indestula ostenéla si au arangiatu catu se póte mai bine ceremoni'a unei asemenea representatiuni de ocasie, numai pucinu si trup'a intrégа fiacare in parte a ocsecutatu fórte bine rolurile sale. Teatrulu a fostu plinu. La inceputulu representatiei, pe la midiulocului nnuilui „Mirele Romaniei", dn'a Fani Tardini a recitatu o poesie fórte frumósa sub titlulu: „O modesta urare principesei Elisabet'a, Dómn'a Romaniloru", facuta de ocasie de catra tenerulu nostru poetu, d. Dim. Gulea; apoi dupa ce s'a cantatu imnulu si cortin'a a cadiutu, mai multe sute ocsemplarie din acea poesie din galeria s'a aruncatu in parteru, si apoi s'au si impartitu pe la tóte lojele. —

Iasi 8 Novembre 1869.

(Estractulu diutr'o coresp.) Dupa ce d. corespondinte ne apromite comunicari de interesu nationale, si enara public'a bucuria si serbare pentru logodn'a Alt. Sale Domnitoriului, precum si despre neplacut'a impresiune, ce facù toastulu min. Boierescu, si ca unu diurnale facù apelu la camera se céra contu pentru spresiunea indiositória, apoi ne referéza asia:

Prelectiunile la universitatea de aici s'au inceputu la 1 Oct. trecutu. Acésta universitate se compune de trei facultati; facultatea de drepturi, de scintie si cea de litere si filosofia. Localulu ei nu i chiaru asia de indestulitoriu si reclama reparatiuni urgenti. Studentii, ce frecuentéza cursurile acestoru facultati, se afla inca intr'unu numeru destulu de micu. Cursurile de drepturi suntu cele mai frecuentate.

Candu intra cineva in Moldov'a, nimicu nu lu surprinde mai tare, cá multimea cea colosala de evrei; dar' acésta surprindere este amara cá otrava. Cine n'a fostu in acésta parte a Romaniei nu -si póte face o idea clara si precisa despre acea clasa de venetici periculosi. Mici terguri intregi se gasescu in Moldov'a, alu caroru aspectu te imple de gréti'a si disgustu, fiindu compuse absolutu din locuitori de viti'a — lui Israil. In man'a loru a devenitu comerciulu, prin ei se midiulócesce totufeliulu de transportu de marfuri si de pasageri, ei manipuléza tóte meseriele, ca au apucatu industri'a, ba ce e mai tristu, prindu a ocupa pe furisu, pe nesimtite chiaru mosii de ale tierei, si a deschide asilu noiloru venetici de neamulu loru. Iasi este cuibulu loru principalu. Acésta capitala a dóua a Romaniei pare a-si perde din di in di caracterulu unui orasiu romanu, si a deveni Ierusalimulu vagabundilorŭ lumei.

Antagonistii cei mai infocati si mai resoluti ai acestui reu, ce imbuca si cangrenéza carnea sermanei moldove, luandu in consideratiune seriósa reulu, ce bantuie tiér'a si cutropirea, ce o amenintia, — au luatu initiativ'a de a pune o resistintia puternica tendintieloru ovreesci. Acésta initiativa fù binecuventata, ca-ci in Iasi s'a si formatu o societate de resistintia. Acestu ocsemplu fù urmatu si in alte orasie cuplesite de ovrei, asia in Botosiani, Bacau, Focsiani s. a. Scopulu acestoru societati tientesce a creá unu comerciu nationale si a inspirá in Romani'a iubirea de industria si de meseria. Toti suntu nutriti de o calda sperantia, ca aceste mesuri, impreunate cu unu zelu mare, cu o activitate neintrerupta voru fi incununate cu laurulu resultatului celui mai imbucuratoriu. Se ajute Tatalu din ceriu!

In fine ceva despre teatru. Cu parere de reu trebuie se marturisescu, ca scen'a nationala de aici se afla, intr'o stare deplorabile. Sesonulu de érna ar' trebui se se incépa, si comitetulu teatrale, precum audimu, inca n'are nici unu artistu angageatu. Dar' se ne multiamimu, ca a sositu oper'a italiana, si va incepe in curendu representatiunile sale. In Romani'a, par' ca nu i lucru curatu, totu ce e straiu, fia catu de reu, este aprobatu si imbraciosiatu, ér' ale nóstre tangescu, nu suntu bagate in

séma. Acestu reu cresce necontenitu, toti lu recunoscu si nici unulu nu i scie afla medicin'a. —

X.

Nota. Déca ve voru luá lichelele straine din mana tóte avantagele, din causa, cà romanulu nu se pretiuiesce pre sine si ale sale mai presusu de tóte, cum facu toti vecinii lui; adica, déca simtiulu de nationalitate romana nu se va inaltiá curundu la sublimitatea principiului ce dominéza in Europ'a si alu carui flamura volvaia petutindene, dicu, la sublimitatea incordariloru tuturoru popóreloru, ce voru a stá la sentinel'a prosperarei viitoriului loru cu totu feliulu de ingradiri circumspecte, inca si pe calea legislatiunei, si totu feliulu de sacrificia preste sacrificia, aduse cu tóta incordarea pentru solidarea si inaltiarea poterei vitale nationale respective, facundu-si urechi'a surda la orce concesiuni, pentru nenationali, cum facu altii cu cei, de cari porta frica, ca le ar' aduce catu de pucina pedeca la incordarea de a-si asimilá turmele pamenteniloru cu miliónele, cum vedeti: trecundu mai multu timpu de permanentia in asemene indiferentismu: de a nu -si pretiuí nationalitatea mai pre susu de tóte, limb'a, scól'a institutiunile si teatrulu nationale preste totu strainismulu, ve veti pomeni decadiuti intr'unu noroiu de strainismu, de care nici unu Augias nu ve va mai poté curatí. — Atunci va plange posteritatea nepotintiósa! — blastamandu indiferentismulu si filostrainismulu celoru, cari traindu astadi n'au lucratu pentru ai provedé cu tóte avantagele culturei generale, pentrucà se i inaltiè la conscienti'a de sene, deschidiendule tóte sorgintele avutieloru tierei prin indemu la studia de toti ramii civilitatii, si pregatindule calea la gloria si amóre nevincibile catra totu ce e nationale mai pre susu de tóte. Poporulu, care se radima, se increde si stiméza mai multu ce e strainu decatu ce e nationale, indigenu, care nu se impulpa a cutediá tóte spre a se inaltiá preste perfectiunile strainiloru in toti ramii de cultura, cu puteri unite si cu sacrificia timpurie, pentrucà se nu lase din mane esploatarea avutiiloru tierei altoru veneticí: acelu poporu incepe a espirá si politicesce, déca nu se destépta, pana inca nu e tardiu, spre a-si ingradí cu potera, care e sciinti'a pusa in pracse, si cu tari'a, care e dreptulu nationale bine folositu si cu circumspectiune fortificatu. Nu scie ce e dulcele, cine n'a gustatu amarulu! —

Munich 28 Novembre. Din caus'a resultatului alegeriloru la dieta, totu ministeriulu si-a datu aséra demisiunea. —

Parisu 28 Novembre. Diuariulu „Patria“ afla, ca ultimatulu Sultanului va plecá astadi la Cairo. Se asecura, ca ultimatulu soméza pe Kediv'u se se supuna in diece dile vointiei Sultanului; altfeliu Pórt'a este otarita a proclamá caderea Kedivului in favórea lui Fazil-Bey. —

Parisu 29 Novembre. In discursulu tronului pentru deschiderea camereloru, imperatulu relevéza neputintí'a pasiuniloru subversive si respunde de mantienerea ordinei. Imperatulu reclama concursulu camerei pentru a salvá libertatile. Declara intentiunea sa de a inaugurá o nóua era de progresu. Enumera proiectele de lege, cari tindu la descentralisare. Declara situatiunea finantiaria multiamitória; relatiunile cu puterile straine amicali. Imperatulu astépta dela conciliulu dela Rom'a o o-pera de intieleptiune. Participarea directa a tierei, dice imperatulu, la afacerile ei insesi va fi o nóua putere pentru imperiu. Camerele trebuie se probeze, ca Franci'a póte se mistuie institutiunile sale libere. — „Rom.“

Din Itali'a se scrie din 18 Nov., ca cuventulu de tronu, cu care se deschisera camerele, inca cupriude pace in afara, dorintia de pace in laintru. Din concilin se speréza unu ce impaciuitoriu intre sciintia, relegiune si civilisatiune. Regele va tiené neatinsu dreptulu si demnitatea statului. Intre proiecte apromise si iutroducerea principiului de responsabilitate in administratiune. —

In Rom'a se afla pana acuma adunati 400 cardinali, patriarchi, metropoliti si episcopi, cari in 28 Novembre tienura procesiunea in Vaticanu la beseric'a santului Petru dimpreuna cu pontificele romanu. —

AFRIC'A. Egipetu. In 17 Novembre deschise cum scimu canalulu Suez usi'a comunicarei intre Europ'a si Asi'a si astadi se afla impreunata marea mediterania cu marea rosia. La ce nu póte ajunge vointi'a si activitatea resoluta a ómenimei! Dela Nichos, regele Egipetului, care cu 630 ani mainte de Chr. se incercase a face asemenea canalu, se mai facura planuri si sub Napoleonu I., inse numai vointi'a cea otielósa a lui Lesseps fostu cons. francesu in Afric'a dela 1854 incependu se vede astadi victoriósa, pentruca la 1856 primi fermanulu de concesiune, la 59 incepù a lucrá deschidiendu subscriptiune cu actii si in 10 ani finí maretiulu opu astfeliu, incatu in 10 dile pana acuma midiuloci trecerea de 50 de corabii, care dusera 35.000 de tóne din marea interna la marea rosia si se reintorsera in portulu Said. — Mai. Sa imperatulu porni de acolo in 26. —

Varietati.

† Necrologu. Sub impresi'a unei puternice simtiri de duiosie si jale anunciamu, ca venerabilulu cetatianu GHEORGHE ASAKY, a incetatu din viétia eri in 12 Novembre la 7 óre diminétia, in etate de 82 ani. Cine cunósce viéti'a acestui barbatu plinu de merite pentru patria si natiune; cine va consideră, ca densulu este parintele istoriei, poesiei si literaturei romane, intemeiatorulu presei, artei dramatice si tipografice in Moldov'a; ca densulu a fostu ministru si profesoru, — va simtí dimpreuna cu noi durerea acestei perderi. — Gheorghe Asaky a mai fostu membru societatei academice din Rom'a, doctoru in filosofia, membru alu mai multoru societati agricole, scientifice si literarie din Franci'a, Belgi'a si Germani'a de nordu si cavaleru alu mai multoru ordine. Inmormentarea se va face Vineri la 2 óre dupa amédi, la beseric'a cu patronulu, pronumitu 40 de Santi in Iasi. Fia'i tieren'a usióra! — „C.“

† D. Ioane I. Falcoianu, care in urm'a sentintiei aduse in caus'a tortureloru pretinse dela Marisesti fù condamnatu la inchisória, si din temniti'a dela Vacaresci fù straportatu la Dobrovetz, repausà in 9 Novembre acolo in temnitia. Corpulu lui fù adusu la Bucuresci si inmormentatu cu cuvenita onóre de catra cei ce i cunoscura suferintiele siluite. —

— Unu profesoru de limb'a francesa si italiana sositu din Elveti'a francesa aici in Brasiovu, d. Germain Lugon, da óre de instructiune in aceste dóue limbe la cei ce doresc a le invetiá in spresiunea loru originale. Doritorii de a se folosí de acésta instructiune primescu inviare la Redactiune. Romanii voru primi in midiuloculu loru pe consangénulu loru francesu. —

— In consiliu scolariu a alesu comunitatea Brasiovului langa cei numiti de adunarea districtuale intre 9 insi si pe dd. G. Baritiu si Damianu Datcu. — In caus'a lipsei de lemne a decisu comunitatea a mari carausi'a la 3 fl. 60 cr. si a aduce lemne catu mai curundu, cá se nu fia cetatienii siliti a le cumpará cu cate 9—10 fl. stanjinulu. —

— Gimnasiale rom. cat. din Ardélu se voru reduce la 2 gimnasia mari in Clusiu si Odorheiu, ér' celelalte voru remané cu 6 clase. —

—(Favóre pentru studiosi gardisti.) In puterea ordinatiunei min. r. de aperarea tierei cu Nr. 27.806/1869 r. comisariu alu Transilvaniei cu emisu din 10 Nov. Nr. 4695 a datu ordinu comandeloru de aperatori din cerculu Clusiului, cá pe studentii insirati intre aperatori se i provóce a veni la escercitia anuale sub timpulu vacatiunei; ér' pentru studiosii insirati in armat'a ordinaria, cari ar' dorí a primí facultate la continuarea studialoru, favorulu acesta inca se póte midiuloci, inse numai dela comandele militari respective. —

— Episcopii catolici au calatoritu la Rom'a, unde se aduna prelatii din tóta lumea. Metropolitulu Albei Iulie Dr. Vancea inca se afla pe drumu. —

— Despre cununi'a principelui Romaniei cercula in diurnale si impregiurarea, ca fiindu catolicu si vrendu a-si cresce viitorii fii in relegea gr. or., preutulu din Neuwied in cointielegere cu oficiulu episcopalu din Trieru nu vrù alu cununá. Asia preutulu militariu din Düsseldorf Kaiser lu cununá dupa ritulu catolicu si fiindu Dómna protestanta, indata se ocupà actulu benedictiunei si de preutulu protestantu. Asia din partea cat. se redicara dificultati cu cuventu, ca nu se potea dá asistintia din partea loru, fiinduca logodnicii n'au datu garantia, ca -si voru cresce pruncii in rel. r. c., si asia vreau a se indreptá chiaru catra pap'a cu respectivulu gravame. —

— (Dare pentru cani.) In Vien'a pentru an. 1869 aruncà darea pentru cani unu venitu de 68 mii fl. si in restimpu de 3 ani se omorira prin carnifice numai 7 mii cani. Multi cani si in Vien'a. —

Publicatiune de exarendare.

In Treiscaune, in Uzonu, dela Brasiovu 2, dela Elópatak 1½, dela S.-Szt.-György ¾ óre — departare, este una proprietate de exarendatu.

Consta din o curia cu loco in marime de 15 galete, — localitati provediute cu cea mai mare delicatetia, — superedificate economice; o gradina constatatória mai multu decatu din 500 pomi.

5 curialisti.

315, trei sute cincisprediece galete aratura si fenatiu, dreptu liberu de paduritu si pasiunatu.

Doritorii a o luá in arenda, se potu intielege in Uzonu, séu in S.-Szt.-György cu proprietariulu domnulu Vajna Tamasiu, presiedintele tribunalului. 3—3

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

unicului medicamentu escelinte contra spasmuriloru, bóleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica repede, diarea, versaturi la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea organeloru misitutórie, analisatu si aprobatu de chemicule servitiului sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiului (pe comptantu) ori la posta (Postnachnahme). Pretiulu unei butelie originale cu capsula de cusutoriu si sigilu dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasiovu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de auru“, tergulu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Oressa negutiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megel, in Sibiiu M. Sill si negutiat. I. Thalmeyer; C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jeney in Muresiu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapusiulu ung.; Rud. Smeltau in Ploiesci; Csuta et Comp., negutiatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negutiatoriu in Rosia: Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisiór'a A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „corón'a de auru“; Reginu S. Dietrich; Sigisiór'a I. B. Teutsch, negutiatori. 48

CURSURILE

la bursa in 3 Dec. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl.	87½	cr. v. a.
Augsburg	—	—	122	60	„ „
London	—	—	124	70	„ „
Impromutulu nationalu	—	—	89	50	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			69	40	„ „
Obligatiunile rurale ungare			79	50	„ „
„ „ temesiane			78	—	„ „
„ „ transilvane			76	—	„ „
„ „ croato-slav.			82	75	„ „
Actiile bancului	—	—	721	—	„ „
„ creditului	—	—	252	—	„ „

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.